

Lösningar till tentan i Matematik D1 Del B, 021216

1. (a) Bildar planet som innehåller de tre punkterna $(1, 1, 1)$, $(1, 2, 3)$ och $(2, 1, 2)$ genom att finna normalen som

$$\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) \times \left(\begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

Ser att planet får ekvationen

$$0 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ -1 \end{pmatrix} \cdot \left(\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = x + 2y - z - 2.$$

Kollar att den fjärde punkten verkligen ligger i planet genom att sätta in: $1 + 2(-1) - (-3) - 2 = 0$.

- (b) En linje ges enligt ovan av:

$$\begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} t + \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, t \in \mathbb{R}.$$

- (c) Sätter in linjen i planets ekvation $1 + 2(t+1) - (2t+1) - 2 = 0t + 2 - 2 = 0$.

2. (a)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & 2 & a \\ 1 & a & 2 & 2 \\ 1 & 3 & a & 2 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 3 & 2 & a \\ 0 & a-3 & 0 & 2-a \\ 0 & 0 & a-2 & a-2 \end{array} \right)$$

Om $a \notin \{2, 3\}$: $(x, y, z) = \left(\frac{a^2 + 2a - 12}{a-3}, \frac{2-a}{a-3}, -1 \right)$.

Om $a = 2$: $(x, y, z) = (2 - 2t, 0, t)$.

Om $a = 3$: Lösning saknas ty mitten ekvationen blir $0 = -1$.

- (b) Koefficientmatrisen är inverterbar omm ekvationssystemet har entydig lösning. Alltså finns in-vers omm $a \notin \{2, 3\}$.

- (c) Om man triangulerar totalmatrisen $(A|\mathbf{b}) \sim (T|\mathbf{b}')$ finner vi att $(T|\mathbf{b}')$, och därmed $(A|\mathbf{b})$, har entydig lösning omm T har diagonalelement som alla är skilda ifrån noll. Det är precis då vi också har lösning för alla högerled. Vi kan då lösa ekvationssystemet för högerled som motsvarar kolonner i identitetsmatrisen och på så sätt finna A^{-1} .

3. Triangelns area ges av

$$\frac{1}{2} \left| \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) \times \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ a^2+1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) \right| = \frac{1}{2} \left| \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix} \times \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ a^2 \end{pmatrix} \right| = \frac{1}{2} \left| \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ a^2 \end{pmatrix} \right| = \frac{1}{2} \sqrt{2a^4 + 1}$$

Detta blir som minst då $a = 0$ då vi får arean $1/2$.

4. (a) Eftersom vektorn $(1, 2)^t$ är riktningsvektor för linjen och vektorn $(-2, 1)^t$ är ortogonal mot denna så skall P skall uppfylla

$$P \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow P = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -2 & 1 \end{pmatrix} \frac{1}{5} = \frac{1}{5} \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

- (b) P har enligt egenvektor $(1, 2)^t$ med egenvärde 1 och egenvektor $(-2, 1)^t$ med egenvärde 0.

- (c) Bilden blir linjen som vi projicerar på d v s linjen $y = 2x$.

- (d) $\dim(\text{Ker}(P)) = 1$ eftersom linjen genom origo med normalen som riktningsvektor blir kärnan.

- (e) Eftersom D bara innehåller värdena 1 och 0 på diagonalen blir $D^{200} = D$ och vi finner att $P^{200} = P$.

5. (a) Ser att $A = \begin{pmatrix} 0.88 & 0.1 \\ 0.12 & 0.9 \end{pmatrix}$ ger det rekursiva sambandet.
- (b) A har egenvärden 1 och 0.78. Egenvektorn motsvarande egenvärdet 1 ger det långsiktiga förhållandet. Egenvektorn är $\begin{pmatrix} 5 \\ 6 \end{pmatrix}$, vilket ger att 5 av 11 bilar är på Landvetter.
- (c) Ser att $A \begin{pmatrix} 0.7 \\ 0.3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0.646 \\ 0.354 \end{pmatrix}$ Alltså måste $0.7 - 0.646 = 0.054$, dvs 5.4 procent av bilarna köras ut till Landvetter varje vecka.
6. Om vi skriver alla vektorer uttryckta i de två linjärt oberoende vektorerna $OB = \mathbf{u}$ och $OA = \mathbf{v}$ finner vi att $BA = \mathbf{v} - \mathbf{u}$ och $BC = -\mathbf{v} - \mathbf{u}$. Vinkeln mellan dessa ges av

$$BA \cdot BC = (\mathbf{v} - \mathbf{u}) \cdot (-\mathbf{v} - \mathbf{u}) = -|\mathbf{v}|^2 + |\mathbf{u}|^2 = 0$$

där vi i sista likheten har utnyttjat att vektorerna är lika långa eftersom de är satta sam radien i en och samma cirkel.